

'Ik wilde in één klap mijn geld terug hebben'

Filmmaker Leo de Boer beheerde voor zijn zoon een erfenis en zag de waarde van zijn beleggingen halveren. 'Ik sta model voor veel Nederlanders.'

Carel Grol en Joris Kooiman
Amsterdam

Het verhaal begint in 2009, wanneer Leo de Boer 'besmuikt en met een biertje' aan producent Pieter van Huystee vertelt over de €30.000 die hij op een IceSave-rekening had gezet. Een internetrekening van de IJslandse bank Landsbanki Islands, die met ongekend hoge rentes (6,5% in dit geval) Nederlandse spaarders verleidde en snel na de val van Lehman ten onder ging. 'Daar zit een film in', zei Van Huystee direct.

De documentaire kwam er, getiteld *Ik wil mijn geld terug*. In de film, die samen met een schare andere op het International Documentary Film Festival Amsterdam (Idfa) ingaat op de impact van de financiële crisis op de levens van gewone mensen, gaat De Boer op zoek naar wat hem dreef richting IceSave en andere onzalige beslissingen om 'net dat ene procentje meer' te behalen. Dat brengt hem in contact met andere gedupeerde beleggers, met voormalige bankiers en beleggingsspecialisten.

'In het begin geneer je je', vertelt De Boer via Skype vanuit een internetcafé in Moskou, waar hij het voorwerk doet voor een vol-

Idfa
25 jaar

Het International Documentary Film Festival Amsterdam (Idfa) viert dit jaar zijn 25ste verjaardag. Met ruim 150 films vertoond op 12 verschillende locaties door heel Amsterdam is het festival inmiddels het grootste in zijn soort. Het programma-onderdeel Re: Constructing History blikt terug op 25 jaar geschiedenis zoals vastgelegd door internationale documentairemakers, vanaf de val van de Muur tot aan de financiële crisis. Het festival loopt van 14 t/m 25 november.

gend filmproject. 'Je weet wat voor surprises je zult krijgen met Sinterklaas.' Het debacle IceSave leidde tot leedvermaak, zegt hij, 'vooral bij mensen die het ook overwogen, maar het uiteindelijk niet hebben gedaan.'

Al was de IJslandse bank zeker niet het ergste wat De Boer overkwam. De €30.000 kreeg hij uiteindelijk nog terug. 'De beleggingsperikelen waren veel schadelijker dan IceSave.'

Voor zijn zoon beheert De Boer een erfenis van zo'n €50.000. Dat geld heeft hij deels gestald bij een beleggingsfonds van vermogensbeheerder Robeco. Als de crisis uitbreekt, ziet hij het vermogen verdampen. Koortsachtig probeert hij het verlies te herstellen door zelf te gaan beleggen op de beurs. In de film vertelt De Boer hoe hij op een dag besloot om aandelen TomTom te kopen, nadat dat fonds een aantal dagen fors was gestegen. 'Ik dacht: dat aandeel doet het zo goed, dat is kat in 't bakkie.' Maar de koers ging onderuit en in één ochtend verloor hij duizenden euro's. Ondertussen knaagt aan hem het schuldgevoel: hoe vertelt hij het zijn zoon van zeventien?

Waarom bent u gaan beleggen?

'Ik zat met dat IceSave-verhaal in

mijn maag, het was uiteindelijk toch geld van mijn zoon, ik was alleen de beheerder. Dus ik wilde gewoon in één klap mijn geld terug hebben. Geen gezeik. Ik zag het niet als gokken, ik had de illusie dat ik alles kon terugwinnen. Anderen kunnen het toch ook? TomTom was maar het topje van de ijsberg.'

Ontnuchterend?

'Robeco is toch een soort Hema, met fondsen voor de gewone man. Maar je moet je er zelf veel meer mee bezighouden dan ik had verwacht. Ik wilde dat het gewoon werd geregeld, de map met fond-

sen van Robeco had ik dan ook ver weg gestopt. In die zin was het maken van de film ook wel therapeutisch: het dwong me de confrontatie met mijn beleggingsverliezen aan te gaan. Maar het heeft ook mijn vertrouwen in professionele beleggers geschaad. Een heel leger specialisten is er toch voor opgeleid. Maar zij wisten het ook niet. En dat is best beangstigend.'

In de film gaat u langs bij mensen uit Brabant die geld hebben gestoken in 'de Madoff van Deurne', een man die zelfmoord pleegde vanwege een beleggingszwendel van €10 mln. U spreekt een man

In deze scène uit de film 'I want my money back' krijgt filmmaker Leo de Boer (r) een kijkje in de kluis van ondernemer en goudhandelaar Jaap Raijmans (l).

die bijna € 1 mln verloor op achtergestelde obligaties van DSB. Wat wilt u laten zien?

'Veel mensen zijn een kwart van hun belegd vermogen kwijtgeraakt door de crisis, daarin ben ik niet de enige. De film *Inside Job* (ook op Idfa te zien, red.) toont wat er mis is gegaan in de top van de banken. Maar ik wilde de andere kant laten zien, de gewone mensen, de beleggers dus. Waarom zijn mensen op de plannen van die bankiers ingegaan? Waarop vertrouwen ze? Het was niet moeilijk mensen te vinden die veel geld zijn kwijtgeraakt. Maar het is een pijnlijk onderwerp, niet iets waar

je graag over spreekt. Toch wilden sommigen wel met mij spreken, want ik had immers ook geld verloren. Ik was een van hen.'

Wat trof u aan onder de gedupeerden?

'Het is een soort berusting, een rouwproces, de mensen moeten

'Veel mensen zijn een kwart van hun belegd vermogen kwijtgeraakt, daarin ben ik niet de enige'

het accepteren. Er is natuurlijk ook wel woede, maar die is niet gericht. Er is niet één duidelijke schulddige.'

Heeft u ervan geleerd?

'In ieder geval dat aan het blindstaren op rendement een enorm prijskaartje hangt. Dat wist ik niet, of daar was ik me niet van bewust. Daarnaast begrijp ik nu de *leverage* van de banken en dat alles draait om vertrouwen. Banken lenen veel meer geld uit dan ze bezitten. Dus als je je geld terug wilt, en iedereen wil dat, dan is dat niet realistisch.'

U durfde uw zoon niet te confronteren met de halvering van zijn erfenis. Uiteindelijk brengt u het slechte nieuws door hem de film te laten zien. Teverden over zijn reactie?

'Jawel. Hij relateert het belang van geld. En hij heeft gezegd dat hij het een goede film vindt. Ik heb hem meegesleept in deze film en dat is heel dubbel, want eigenlijk wil hij niet steeds gefilmd worden. Nadat we het resultaat hadden gezien in de bioscoop, ging het in de auto naar huis vooral over zijn koortslip. Die wilde hij niet in beeld. Dus zijn koortslip hebben we met computertechnieken weggewerkt. Kostte ook weer geld.'

